

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

• సకలకర్మసిద్ధికి
శ్రీమద్రామాయణపారాయణం •

చిత్తశ్రుమ నివరణ కొరకు

పారాయణ చేయవలసిన సర్గలు

చిత్తశ్రుమ నివరణ కొరకు

సుందరకాండ - 13 వ సర్గ

69 శ్లోకాలు

పారాయణ శ్లోకాల సంఖ్య - 69 శ్లోకాలు

అథ సంకల్పః

శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర
పరబ్రహ్మణః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, అనుగ్రహేణ, అస్మిన్,
సర్వజగదుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థమ్, అతి శీఘ్రమేవ, విషూచికా క్రిమేః,
వినాశనార్థం, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్సమృద్ధ్యర్థం,
దేశస్యాస్య, శత్రుదురాక్రమణ, ఆర్థికమాంద్య, ప్రజాకల్లోలాది, సర్వపీడానివృత్త్యర్థం,
ఏతద్ దేశస్థిత, సర్వజనేషు, సామనస్య, సాదరభావనా సిద్ధ్యర్థం, హిందూధర్మాభిధానస్య,
సనాతన ఆర్షధర్మస్య, సర్వోన్నతిసిద్ధ్యర్థం, తద్ధర్మప్రతికూలతా పరిహారార్థం,
వైరిక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ, విశేషతః, ఏతాదృశ, జగత్కళ్యాణకర, కార్యక్రమ-
నిర్వహణశీలస్య, శ్రీమత్తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానస్య, సర్వతోముఖాభివృద్ధ్యర్థం,
అక్షరలక్ష్యాత్మక, సీతాలక్ష్మణహనుమత్సమేత, శ్రీరామమూలమంత్రానుష్ఠాన, తర్పణ,
హోమపూర్వకం, ప్రారబ్ధవశాదాగత, ఉన్మాదదోషశాన్త్యర్థం, శ్రీమద్వాల్మీకి
రామాయణాంతర్గతే, సుందరకాండే, మారుతి నిర్వేదాత్మక, త్రయోదశస్సర్గపారాయణం,
ఆచార్యముఖేన, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, లోకకళ్యాణార్థం, కరిష్యామహే.

శ్రీ రామప్రార్థన

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।

రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।

రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।

ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సున్దరకాణ్డే త్రయోదశస్కం

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరస్యపోత్తమ ।

భో దశస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

విమానాత్తు సుసంక్రమ్య ప్రాకారం హరియూధపః ।

హనూమాన్వేగవానాసీత్ యథా విద్యుద్ఘనాంతరే ॥ 13.1 ॥ (2 సార్లు)

సంపరిక్రమ్య హనూమాన్ రావణస్య నివేశనాత్ ।

అదృష్ట్వా జానకీం సీతామ్ అబ్రవీద్వచనం కపిః ॥ 13.2 ॥

భూయిష్ఠం లోలితా అంకా రామస్య చరతా ప్రియం ।

న హి పశ్యామి వైదేహీం సీతాం సర్వాంగశోభనామ్ ॥ 13.3 ॥

పల్వలాని తటాకాని సరాంసి సరితస్తథా ।

నద్యోఽనూపవనాంతాశ్చ దుర్గాశ్చ ధరణీధరాః ।

లోలితా వసుధా సర్వా న తు పశ్యామి జానకీం ॥ 13.4 ॥

ఇహ సంపాతినా సీతా రావణస్య నివేశనే ।

అఖ్యాతా గృధ్రరాజేన న చ పశ్యామి తామహమ్ ॥ 13.5 ॥

కిం ను సీతాఽథ వైదేహీ మైథిలీ జనకాత్మజా ।

ఉపతిష్ఠేత వివశా రావణం దుష్టచారిణమ్ ॥ 13.6 ॥

క్షిప్రముత్పతతో మన్యే సీతామాదాయ రక్షసః ।

బిభ్యతో రామబాణానామ్ అన్తరా పతితా భవేత్ ॥ 13.7 ॥

అథవా హ్రీయమాణాయాః పథి సిద్ధనిషేవితే ।

మన్యే పతితమార్యాయాః హృదయం ప్రేక్ష్య సాగరమ్ ॥ 13.8 ॥

రావణస్యోరువేగేన భుజాభ్యాం పీడితేన చ ।

తయా మన్యే విశాలాక్ష్యా త్యక్తం జీవితమార్యయా ॥ 13.9 ॥

ఉపర్యుపరి వా నూనం సాగరం క్రమతస్తథా ।

వివేష్టమానా పతితా సముద్రే జనకాత్మజా ॥ 13.10 ॥

అహో క్షుద్రేణ వాఽనేన రక్షంతీ శీలమాత్మనః ।

అబంధుర్భక్షితా సీతా రావణేన తపస్వినీ ॥ 13.11 ॥

అథవా రాక్షసేష్టస్య పత్నీభిరసితేక్షణా ।

అదుష్టా దుష్ట భావాభిః భక్షితా సా భవిష్యతి ॥ 13.12 ॥

సంపూర్ణచంద్రప్రతిమం పద్మపత్రనిభేక్షణమ్ ।

రామస్య ధ్యాయతీ వక్త్రం పంచత్వం కృపణా గతా ॥ 13.13 ॥

హో రామ లక్ష్మణేత్యేవం హో యోధ్యేచేతి మైథిలీ ।

విలప్య బహు వైదేహీ న్యస్తదేహా భవిష్యతి ॥ 13.14 ॥

అథవా నిహితా మన్యే రావణస్య నివేశనే ।

నూనం లాలప్యతే సీతా పంజరస్థేవ శారికా ॥ 13.15 ॥

జనకస్య సుతా సీతా రామపత్ని సుమధ్యమా ।

కథముత్పలపత్రాక్షీ రావణస్య వశం వ్రజేత్ ॥ 13.16 ॥

వినష్టా వా ప్రణష్టా వా మృతా వా జనకాత్మజా ।

రామస్య ప్రియభార్యస్య న నివేదయితుం క్షమమ్ ॥ 13.17 ॥

నివేద్యమానే దోషస్సాన్ దోషస్సాదనివేదనే ।

కథన్న ఖలు కర్తవ్యం విషమం ప్రతిభాతి మే ॥ 13.18 ॥

అస్మిన్నేవంగతే కార్యే ప్రాప్తకాలం క్షమం చ కిమ్ ।

భవేదితి మతం భూయః హనూమాన్ ప్రవిచారయత్ ॥ 13.19 ॥

యది సీతామదృష్ట్వా హం వానరేంద్రపురీమితః ।

గమిష్యామి తతః కో మే పురుషార్థో భవిష్యతి ॥ 13.20 ॥

మమేదం లంఘనం వ్యర్థం సాగరస్య భవిష్యతి ।

ప్రవేశజ్ఞైవ లంకాయాం రాక్షసానాం చ దర్శనమ్ ॥ 13.21 ॥

కిం మాం వక్ష్యతి సుగ్రీవః హరయో వా సమాగతాః ।

కిష్కింధాం సమనుప్రాప్తం తౌ వా దశరథాత్మజౌ ॥ 13.22 ॥

గత్వా తు యది కాకుత్స్థం వక్ష్యామి పరమప్రియం ।

న దృష్టేతి మయా సీతా తతస్త్యక్ష్యతి జీవితమ్ ॥ 13.23 ॥

పరుషం దారుణం క్రూరం తీక్ష్ణమింద్రియతాపనం ।

సీతానిమిత్తం దుర్వాక్యం శ్రుత్వా స న భవిష్యతి ॥ 13.24 ॥

తం తు కృచ్ఛగతం దృష్ట్వా పంచత్వగతమానసం ।

భృశానురక్తో మేధావీ న భవిష్యతి లక్ష్మణః ॥ 13.25 ॥

వినష్టా భ్రాతరౌ శ్రుత్వా భరతోఽపి మరిష్యతి ।

భరతం చ మృతం దృష్ట్వా శత్రుఘ్నో న భవిష్యతి ॥ 13.26 ॥

పుత్రాన్ మృతాన్ సమీక్ష్యాథ న భవిష్యంతి మాతరః ।

కౌసల్యా చ సుమిత్రా చ కైకేయీ చ న సంశయః ॥ 13.27 ॥

కృతజ్ఞస్సత్యసంధశ్చ సుగ్రీవః ప్లవగాధిపః ।

రామం తథాగతం దృష్ట్వా తతస్త్యక్ష్యతి జీవితమ్ ॥ 13.28 ॥

దుర్మనా వ్యథితా దీనా నిరానందా తపస్వినీ ।

పీడితా భర్తృశోకేన రుమా త్యక్ష్యతి జీవితమ్ ॥ 13.29 ॥

వాలిజేన తు దుఃఖేన పీడితా శోకకర్చితా ।

పంచత్వం చ గతే రాజ్ఞి తారాపి న భవిష్యతి ॥ 13.30 ॥

మాతాపిత్రోర్విదానేన సుగ్రీవవ్యసనేన చ ।

కుమారోఽప్యంగదః కస్మాత్ ధారయిష్యతి జీవితమ్ ॥ 13.31 ॥

భర్తృజేన తు దుఃఖేన హ్యభిభూతా వనౌకసః ।

శిరాంస్యభిహనిష్యన్తి తలైర్ముష్టిభిరేవ చ ॥ 13.32 ॥

సాన్వేనానుప్రదానేన మానేన చ యశస్వినా ।

లాలితాః కపిరాజేన ప్రాణాంస్త్యక్ష్యన్తి వానరాః ॥ 13.33 ॥

న వనేషు న శైలేషు న నిరోధేషు వా పునః ।

క్రీడామనుభవిష్యన్తి సమేత్య కపికుంజరాః ॥ 13.34 ॥

సపుత్రదారాస్సామాత్యాః భర్తృవ్యసనపీడితాః ।

శైలాగ్రేభ్యః పతిష్యంతి సమేత్య విషమేషు చ ॥ 13.35 ॥

విషముద్యున్దనం వాపి ప్రవేశం జ్వలనస్య వా ।

ఉపవాసమథో శస్త్రం ప్రచరిష్యంతి వానరాః ॥ 13.36 ॥

ఘోరమారోదనం మన్యే గతే మయి భవిష్యతి ।

ఇక్ష్యాకుకులనాశశ్చ నాశశ్చైవ వనౌకసామ్ ॥ 13.37 ॥

సోఽహం వైవ గమిష్యామి కిష్కింధాం నగరీమితః ।

న చ శక్యాయహం ద్రష్టుం సుగ్రీవం మైథిలీం వినా ॥ 13.38 ॥

మయ్యగచ్ఛతి చేహస్థే ధర్మాత్మానౌ మహారథౌ ।

ఆశయా తౌ ధరిష్యేతే వానరాశ్చ మనస్వినః ॥ 13.39 ॥

హస్తాదానో ముఖాదానః నియతో వృక్షమూలికః ।

వానప్రస్థో భవిష్యామి హ్యదృష్ట్వా జనకాత్మజామ్ ॥ 13.40 ॥

సాగరానూపజే దేశే బహుమూలఫలోదకే ।

చితాం కృత్వా ప్రవేక్ష్యామి సమిద్ధమరణీసుతమ్ ॥ 13.41 ॥

ఉపవిష్టస్య వా సమ్యక్ లింగినీం సాధయిష్యతః ।

శరీరం భక్షయిష్యంతి వాయసాః శ్వాపదాని చ ॥ 13.42 ॥

ఇదం మహర్షిభిర్బ్రష్టం నిర్యాణమితి మే మతిః ।

సమ్యగాపః ప్రవేక్ష్యామి న చేత్పశ్యామి జానకీమ్ ॥ 13.43 ॥

సుజాతమూలా సుభగా కీర్తిమాలా యశస్వినీ ।
 ప్రభగ్నా చిరరాత్రియం మమ సీతామపశ్యతః ॥ 13.44 ॥
 తాపసో వా భవిష్యామి నియతో వృక్షమూలికః ।
 నేతః ప్రతిగమిష్యామి తామదృష్ట్వాసితేక్షణామ్ ॥ 13.45 ॥
 యదీతః ప్రతిగచ్ఛామి సీతామనధిగమ్య తాం ।
 అంగదస్సహితైస్సర్వైః వానరైర్న భవిష్యతి ॥ 13.46 ॥
 వినాశే బహవో దోషాః జీవన్మద్రాణి పశ్యతి ।
 తస్మాత్ప్రాణాన్ ధరిష్యామి ధ్రువో జీవితసంగమః ॥ 13.47 ॥
 ఏవం బహువిధం దుఃఖం మనసా ధారయన్ముహుః ।
 నాధ్యగచ్ఛత్తదా పారం శోకస్య కపికుంజరః ॥ 13.48 ॥
 రావణం వా వధిష్యామి దశగ్రీవం మహాబలం ।
 కామమస్తు హృతా సీతా ప్రత్యాచీర్ణం భవిష్యతి ॥ 13.49 ॥
 అథ వైనం సముత్తిప్య ఉపర్యుపరి సాగరం ।
 రామాయోపహరిష్యామి పశుం పశుపతేరివ ॥ 13.50 ॥
 ఇతి చింతాం సమాపన్నః సీతామనధిగమ్యతాం ।
 ధ్యానశోకపరీతాత్మా చింతయామాస వానరః ॥ 13.51 ॥
 యావత్సీతాం హి పశ్యామి రామపత్నీం యశస్వినీమ్ ।
 తావదేతాం పురీం లంకాం విచినోమి పునః పునః ॥ 13.52 ॥
 సంపాతి వచనాచ్ఛాపి రామం యద్యానయామ్యహం ।
 అపశ్యన్ రాఘవో భార్యాం నిర్దోహత్ సర్వవానరాన్ ॥ 13.53 ॥
 ఇహైవ నియతాహరః వత్స్యామి నియతేంద్రియః ।
 న మత్కృతే వినశ్యేయుః సర్వే తే నరవానరాః ॥ 13.54 ॥
 అశోకవనికా చేయం దృశ్యతే యా మహాద్రుమా ।
 ఇమామధిగమిష్యామి న హీయం విచితా మయా ॥ 13.55 ॥
 వసూన్రుద్రాంస్తథాఽదిత్యాన్ అశ్వినౌ మరుతోఽపి చ ।
 నమస్కృత్వా గమిష్యామి రక్షసాం శోకవర్ధనః ॥ 13.56 ॥
 జిత్వా తు రాక్షసాన్ సర్వాన్ ఇక్ష్వాకుకులనందినీమ్ ।
 సంప్రదాస్యామి రామాయ యథా సిద్ధిం తపస్వినే ॥ 13.57 ॥
 స ముహూర్తమివ ధ్యాత్వా చింతావగ్రథితేంద్రియః ।
 ఉదతిష్ఠన్మహాతేజాః హనూమాన్ మారుతాత్మజః ॥ 13.58 ॥

నమోఽస్తు రామాయ సలక్షణాయ, దేవ్యై చ తవ్యై జనకాత్మజాయై ।
నమోఽస్తు రుద్రేంద్రయమానిలేభ్యః, నమోఽస్తు చంద్రార్కమరుద్గణేభ్యః ॥ 13.59 ॥

స తేభ్యస్తు నమస్కృత్వా సుగ్రీవాయ చ మారుతిః ।
దిశస్సర్వాస్సమాలోక్య హ్యశోకవనికాం ప్రతి ॥ 13.60 ॥

స గత్వా మనసా పూర్వమ్ అశోకవనికాం శుభాం ।
ఉత్తరం చింతయామాస వానరో మారుతాత్మజః ॥ 13.61 ॥

ధ్రువం తు రక్షో బహుళా భవిష్యతి వనాకులా ।
అశోకవనికాఽచింత్యా సర్వసంస్కారసంస్కృతా ॥ 13.62 ॥

రక్షణశ్చాత్ర విహితాః నూనం రక్షంతి పాదపాన్ ।
భగవానపి సర్వాత్మా నాతిక్షోభం ప్రవాతి వై ॥ 13.63 ॥

సంక్షిప్తోఽయం మయాత్మా చ రామార్థే రావణస్య చ ।
సిద్ధిం మే సంవిధాస్యంతి దేవాస్సర్విగణాస్త్విహ ॥ 13.64 ॥

బ్రహ్మ స్వయంభూర్భగవాన్ దేవాశ్చైవ దిశంతు మే ।
సిద్ధిమగ్నిశ్చ వాయుశ్చ పురుహూతశ్చ వజ్రభృత్ ॥ 13.65 ॥

వరుణః పాశ హస్తశ్చ సోమాదిత్యా తథైవ చ ।
అశ్వినౌ చ మహాత్మానౌ మరుతశ్శర్వ ఏవ చ ॥ 13.66 ॥

సిద్ధిం సర్వాణి భూతాని భూతానాం చైవ యః ప్రభుః ।
దాస్యంతి మమ యే చాన్యే హ్యదృష్టాః పథిగోచరాః ॥ 13.67 ॥

తదున్నసం పాండురదంతమవ్రణం, శుచిస్మితం పద్మపలాశలోచనం ।
ద్రక్ష్యే తదార్యా వదనం కదా న్వహం, ప్రసన్నతారాధిపతుల్యదర్శనమ్ ॥ 13.68 ॥

క్షుద్రేణ పాపేన నృశంసకర్మణా, సుదారుణాలంకృతవేషధారిణా ।
బలాభిభూతా హ్యబలా తపస్వినీ, కథం ను మే దృష్టిపథేఽదృశా భవేత్ ॥ 13.69 ॥

(2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ ।

భో దశస్యాంతకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సున్దరకాణ్డే త్రయోదశసర్గః

శ్రీరామస్తుతిః - ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।

లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

ఫలశ్రుతిః - కుటుంబవృద్ధిం ధనధాన్యవృద్ధిం, స్త్రియశ్చ ముఖ్యాస్సఖముత్తమం చ ।
శ్రుత్వా శుభం కావ్యమిదం మహర్థం, ప్రాప్నోతి సర్వాం భువి చార్థసిద్ధిమ్ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ క్షమాప్తార్థనా - యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ - కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ - శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

